

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Hatalu a členov JUDr. Štefana Micháliku a JUDr. Daniela Hudáka v trestnej veci obžalovaného **J. Š.**, pre pomoc k trestnému činu prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 10 ods. 1 písm. c/ k § 160a ods. 1, ods. 2 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 (zákon č. 140/1961 Zb.) na verejnom zasadnutí konanom 4. augusta 2011 v Bratislave, o odvolaní prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej už len „prokurátor ÚŠP GP SR“) proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 15. februára 2011, sp. zn. PK 2Tš/2/2005, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 256 Tr. por. (zákon č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov, ďalej už len „Tr. por.“) odvolanie prokurátora ÚŠP GP SR **sa z a m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 15. februára 2011, sp. zn. PK 2Tš/2/2005, bol obžalovaný J. Š. uznaný vinným z prečinu nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Tr. zák. účinného v čase vyhlásenia rozsudku (zákon č. 300/2005 Z. z., ďalej už len „Tr. zák.“), a to na tom skutkovom základe, že :

J. Š. v presne nezistenom dni a čase okolo 10. januára 2004 v B. v priestoroch obchodnej spoločnosti A., IČO: X., pri stretnutí s Ing. arch. P. K., nar. X., bydlisko Š., predsedom predstavenstva obchodnej spoločnosti I., IČO: X., od tohto žiadal úplatok vo výške 5 000 000 Sk (165 969,50 €) ako finančnú protislužbu pre RNDr. P. B. CSc. za to, že RNDr. P. B. CSc. v postavení starostu M. zabezpečí hladký priebeh procesu vydávania územného rozhodnutia, stavebného povolenia a kolaudácie včítane vydania súhlasného záväzného stanoviska k investičnej činnosti podľa § 4 ods. 3 písm. d/ zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, ako aj článku 6 ods. 2 písm. d/ Štatútu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, tzv. záväzné súhlasné stanovisko M. vo veci

rekonštrukcie budovy V. a návrhu na umiestnenie štyroch nových bytových domov v lokalite P., podanému dňa 1. októbra 2003 spoločnosťou I., na Miestny úrad B., pričom J. Š. následne opakovane telefonicky kontaktoval RNDr. P. B. CSc., využívajúc pritom ich vzájomnú osobnú známosť, na ktorého zákonnú rozhodovaciu právomoc starostu sa snažil pôsobiť v prospech firmy Ing. arch. P. K. a zároveň J. Š. prezentoval Ing. arch. P. K. v rozpore s realitou, že úspešne pôsobí na starostu RNDr. P. B., CSc. v prospech investičného zámeru Ing. arch. P. K..

Za to bol odsúdený podľa § 336 ods. 1 Tr. zák. za použitia § 36 písm. j/ Tr. zák. a § 38 ods. 3 Tr. zák. k trestu odňatia slobody na 12 mesiacov, výkon ktorého mu bol podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. a § 50 ods. 1 Tr. zák. podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 3 rokov.

Podľa § 56 ods. 1 Tr. zák. mu bol zároveň uložený peňažný trest vo výmere 10 000 € s tým, že pre prípad, že by výkon tohto trestu mohol byť úmyselne zmarený, mu bol podľa § 58 ods. 3 Tr. zák. ustanovený náhradný trest odňatia slobody v trvaní 1 roka.

Proti vyššie citovanému rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie prokurátor ÚŠP GP SR (č. 1. 2217 - 2220 spisu), a to v neprospech obžalovaného J. Š. čo do výroku o vine a treste.

V písomných dôvodoch odvolania pritom predovšetkým zdôrazňuje, že hoci sa stotožňuje s tým, že súd prvého stupňa v danom prípade nezistil žiadnu priťažujúcu okolnosť u J. Š., nesúhlasí s tým, že páchatelovi, ktorý sa v minulosti v troch prípadoch dostal do rozporu so zákonom, čo dokumentujú 3 záznamy v odpise z registra trestov (v roku 1989 bol potrestaný Obvodným súdom Bratislava I, v roku 1993 Okresným súdom Bratislava II a napokon v roku 2002 Okresná prokuratúra Bratislava I rozhodla o podmieneneom zastavení trestného stíhania), priznal poľahčujúcu okolnosť spočívajúcu v tom, že pred spáchaním trestného činu viedol riadny život. Takúto poľahčujúcu okolnosť je totiž podľa jeho názoru možné priznať len v tom prípade, ak páchatel dodržiaval právny poriadok a ďalšie základné normy občianskej spoločnosti, plnil si svoje povinnosti voči štátu aj voči spoločnosti, nezneužíval svoje práva, nedopúšťal sa priestupkov, iných deliktov a trestných činov. To, že sa obžalovaný dopustil v troch prípadoch trestných činov nasvedčuje tomu, že nešlo o jednorázové náhodné vybočenie z medzí zákona, ale dokumentuje jeho sklon k páchaniu

trestnej činnosti, a preto si myslí, že za danej situácie súd nemal dôvod na priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. j/ Tr. zák.

Prokurátor má teda za to, že keďže u J. Š. neexistujú žiadne poľahčujúce ani priťažujúce okolnosti, v dôsledku čoho nedochádza potom ani k žiadnemu posunu dolnej či hornej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby, trestnosť činu mala byť posudzovaná podľa Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 a nie podľa Trestného zákona účinného v dobe vyhlásenia rozsudku.

Rovnako tak je tiež toho názoru, že vzhľadom na závažnosť posudzovaného konania s poukazom na fakt, že výška žiadaného úplatku dosiahla úroveň 5 miliónov slovenských korún (165 969,50 €) je možné obžalovaného potrestať prísnejším trestom odňatia slobody, než akým bol potrestaný v napadnutom rozsudku.

Z dôvodov vyššie uvedených preto Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako odvolaciemu súdu navrhol podľa § 258 ods. 1 písm. b/, písm. d/ Tr. por. napadnutý rozsudok zrušiť a podľa § 259 ods. 1 Tr. por. vec vrátiť súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Dňa 9. mája 2011 bolo Špecializovanému trestnému súdu doručené písomné vyjadrenie obžalovaného k odvolaniu prokurátora podané prostredníctvom jeho obhajcu JUDr. D. I..

Obžalovaný v ňom pritom poukazuje najmä na odôvodnenie napadnutého rozsudku týkajúce sa použitia poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. j/ Tr. zák. (s. 72 a 73), kde je uvedené, že vzhľadom na časový odstup medzi trestnými činmi, správanie páchatel'a v tomto medziobdobí, povahu minulých a terajšieho trestného činu, ich závažnosť, uložený peňažný trest len v jednom prípade a bezodkladne zaplatený, jedenkrát upustenie od potrestania, jedenkrát podmiennečné zastavenie trestného stíhania s osvedčením sa v skúšobnej dobe a s prihliadnutím aj na to, že bez zavinenia obžalovaného došlo k jeho ešte doposiaľ neprávoplatnému odsúdeniu súdom prvého stupňa (12. februára 2011) až sedem rokov po tom, čo mal byť skutok spáchaný (január 2004), pričom počas tejto doby obžalovaný viedol riadny život, súd vyhodnotil tieto skutočnosti tak, že právnu fikciu, že sa na obžalovaného hľadí, akoby nebol odsúdený, reálne vyhodnotil ako poľahčujúcu okolnosť vedenia riadneho života podľa § 36 písm. j/ Tr. zák. Ak by to súd takto vzhľadom

na uvedené okolnosti nevyhodnotil, zákonná fikcia, že na obžalovaného sa hľadí, akoby nebol odsúdený, by nemala reálny právny význam pre posúdenie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. j/ Tr. zák., ale len pre posúdenie priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m/ Tr. zák., čo by podľa súdu predstavovalo neprimerane zužujúci právny výklad existencie a vyhodnotenia spomínanej fikcie. Ako sa uvádza ďalej, podmienené odsúdenie obžalovaného v roku 1993 samo osebe nebránilo súdu priznať obžalovanému túto poľahčujúcu okolnosť bez ohľadu na to, či takéto odsúdenie bolo formálne zahladené.

S vyššie citovaným odôvodnením uplatnenia poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. j/ Tr. zák. sa obžalovaný v plnom rozsahu stotožňuje a zároveň dodáva, že predchádzajúce odsúdenie samo osebe nebráni priznať túto poľahčujúcu okolnosť, no záleží na charaktere spáchaného trestného činu a na tom, ako sa páchatel správal po odsúdení, či preukázal svoju nápravu, bez ohľadu na to, či takéto odsúdenie bolo formálne zahladené (Stiffel, H., Samaš, O., Toman, P.: Trestný zákon. Stručný komentár. Bratislava : Iura Edition, 2006, s. 89). Pojem „riadny život“ nemožno stotožňovať so súdnou beztrestnosťou ani bezúhonnosťou (Šámal, P. a kol.: Trestní zákoník. Edice velké komentáře. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2009, s. 470). Výklad tohto pojmu závisí len od individuálneho posúdenia všetkých relevantných okolností v prípade konkrétneho páchatel'a.

Vzhľadom k tomu, že súd teda podľa obžalovaného v napadnutom rozsudku vyššie spomenuté relevantné okolnosti správne vyhodnotil tak, že v danej veci je možné uplatniť poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j/ Tr. zák. a rovnako tak správne posúdil i trestnosť činu a trest uložil podľa Trestného zákona účinného v dobe vyhlásenia rozsudku, keďže jeho použitie je pre páchatel'a priaznivejšie, tento preto odvolaciemu súdu navrhol, aby podľa § 256 Tr. por. odvolanie prokurátora zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade podaného odvolania primárne zistil, že nie je daný dôvod pre postup podľa § 253 ods. 1 Tr. por., ani pre postup podľa § 253 ods. 3 Tr. por., a preto podľa § 254 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov rozsudku, proti ktorým môže odvolateľ podať odvolanie, ako i správnosť postupu konania, ktoré rozsudku predchádzalo, prihliadajúc pritom i na vady, ktoré neboli odvolaním vytýkané a dospel k takému záveru, že rozhodnutie Špecializovaného trestného súdu je **zákonné a správne**.

V rámci zisťovania a ustálenia skutkového stavu, súd vykonal na hlavnom pojednávaní všetky potrebné a dostupné dôkazy, tieto následne jednotlivo aj vzájomne vyhodnotil a dospel tak ku správnym a úplným skutkovým záverom, ktoré aj podľa názoru odvolacieho súdu plne zodpovedajú výsledkom vykonaného dokazovania. V odôvodnení napadnutého rozsudku potom Špecializovaný trestný súd, riadiac sa ustanovením § 125 Tr. por. podrobne vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Z odôvodnenia rozsudku je tiež zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou obžalovaného, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny.

Pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu posudzovaného skutku, tak v tomto smere sa Špecializovaný trestný súd taktiež nedopustil žiadneho pochybenia, keď uznal obžalovaného J. Š. vinným z prečinu nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Tr. zák. Aj odvolací súd je totiž toho názoru, že použitie Trestného zákona účinného v čase rozhodovania súdu je pre obžalovaného najpriaznivejšie a tiež že v danom prípade došlo k naplneniu všetkých znakov skutkovej podstaty vyššie spomenutého trestného činu.

Odvolací súd nezistil pri plnení svojej revíznej povinnosti ani žiadny dôvod pre zmenu výroku o treste, keďže prvostupňový súd pri úvahách o voľbe druhu trestu a jeho výmery dôsledne zhodnotil všetky relevantné skutočnosti a obžalovanému J. Š. správne a v súlade so zákonom uložil trest odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní 3 rokov, ako aj peňažný trest v primeranej výške.

Čo sa týka potom odôvodnenia výrokov napadnutého rozsudku súdom prvého stupňa, toto považuje Najvyšší súd Slovenskej republiky za dostatočne podrobné a presvedčivé, plne sa s ním stotožňuje, a preto v podrobnostiach naň odkazuje. V súvislosti s uvedeným poukazuje pritom zároveň tiež na svoje právne názory vyjadrené v rozhodnutiach, ktoré napadnutému rozsudku predchádzali (uznesenie z 5. júna 2008, sp. zn. 1 Toš 12/2007, uznesenie z 30. septembra 2010, sp. zn. 5 To 10/2010) a ktoré boli pre súd prvého stupňa v zmysle § 264 ods. 1 Tr. por. záväzné.

A napokon je potrebné s ohľadom na odvolacie námietky prokurátora zdôrazniť tú skutočnosť, že aj podľa odvolacieho súdu bola v predmetnom prípade obžalovanému J. Š.

správne uznaná poľahčujúca okolnosť spočívajúca v tom, že pred spáchaním trestného činu viedol riadny život (§ 36 písm. j/ Tr. zák.), a to aj napriek namietaným záznamom v odpise z registra trestov. Predchádzajúce odsúdenie totiž samo osebe nebráni v priznaní tejto poľahčujúcej okolnosti, ale je vždy potrebné skúmať povahu a závažnosť trestných činov, časový odstup medzi ich spáchaním ako i správanie páchatel'a po odsúdení, resp. vykonaní trestu – či sa teda primerane dlhú dobu choval riadne a preukázal tak svoju nápravu.

Z dôvodov bližšie ozrejmenej v napadnutom rozsudku potom Špecializovaný trestný súd s prihliadnutím na vyššie uvedené tiež správne právne posúdil konanie obžalovaného podľa Trestného zákona účinného v dobe vyhlásenia rozhodnutia, keďže tento je pre obžalovaného z hľadiska posudzovania trestnosti činu a do úvahy pripadajúceho trestu priaznivejší ako Trestný zákon účinný v čase spáchania činu (§ 2 ods. 1 Tr. zák.). Trestnosťou činu treba pritom rozumieť všetky podmienky, od ktorých závisí výrok súdu o vine a treste.

Na základe vyššie uvedených skutočností preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené v enunciiate tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 4. augusta 2011

JUDr. Peter H a t a l a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová